

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 12. grudnia 2012 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie przeprowadzania egzaminu adwokackiego

Na podstawie art. 78 ust. 15 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 września 2009 r. w sprawie przeprowadzania egzaminu adwokackiego (Dz. U. Nr 163, poz. 1301, z 2011 r. Nr 103, poz. 599 oraz z 2012 r. poz. 700) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 9 po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

„3a. Czas trwania każdej części egzaminu adwokackiego zostaje wydłużony o połowę w stosunku do czasu wskazanego w ust. 2 i 3 – w przypadku zdającego będącego osobą niepełnosprawną, który wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego złoży:

- 1) kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.²⁾) w okresie przeprowadzania egzaminu;
- 2) zaświadczenie lekarskie stwierdzające wynikające z niepełnosprawności trudności w dokonywaniu w toku egzaminu adwokackiego czynności technicznych, takich jak:
 - a) odczytywanie tekstu,
 - b) zapisywanie rozwiązań zadań w formie odręcznej lub przy użyciu sprzętu komputerowego,
 - c) obsługa sprzętu komputerowego

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 986.

– wystawione przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na charakter niepełnosprawności;

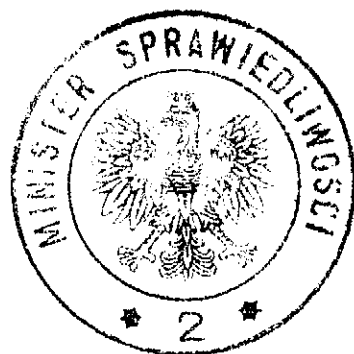
3) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o których mowa w pkt 1 i 2.

3b. W przypadku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 3a, przewodniczący komisji egzaminacyjnej, wraz z zawiadomieniem, o którym mowa w art. 75c ust. 9 ustawy, informuje zdającego o wydłużeniu czasu trwania każdej części egzaminu adwokackiego. O wydłużeniu tym przewodniczący komisji egzaminacyjnej informuje Ministra Sprawiedliwości.”;

2) w § 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po upływie czasu, o którym mowa w § 9 ust. 2 i 3 lub 3a, przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca ogłasza zakończenie danej części egzaminu adwokackiego, a członkowie komisji egzaminacyjnej zbierają odpowiednio zestawy pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi lub zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań, jeżeli prace były sporządzane w formie odręcznej. W przypadku rozwiązywania zadań przy użyciu własnego sprzętu komputerowego przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca informuje o sposobie odbioru od zdającego pracy zawierającej rozwiązanie zadania.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Jarosław Gowin

UZASADNIENIE

W obowiązującym stanie prawnym egzamin adwokacki trwa cztery dni. W pierwszym dniu egzaminu adwokackiego zdający rozwiązuje test składający się z zestawu 100 pytań. Czas trwania pierwszej części egzaminu adwokackiego wynosi 100 minut liczonych od wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę momentu przystąpienia do rozwiązywania zestawu pytań testowych. W drugim dniu egzaminu adwokackiego zdający rozwiązuje zadanie z zakresu prawa karnego, natomiast w trzecim dniu egzaminu zadanie z zakresu prawa cywilnego. Czas na rozwiązanie każdego z tych zadań wynosi 360 minut, liczonych od wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę momentu przystąpienia do rozwiązywania zadania. W czwartym dniu egzaminu adwokackiego zdający rozwiązuje zadania z zakresu prawa gospodarczego i administracyjnego. Czas na rozwiązanie tych zadań wynosi łącznie 480 minut, liczonych od wskazanego przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej lub jego zastępcę momentu przystąpienia do rozwiązywania zadania.

Celem przedmiotowej nowelizacji jest wprowadzenie zmian w zakresie czasu trwania egzaminu adwokackiego, tj. możliwość wydłużenia czasu trwania egzaminu związana z wnioskiem zdającego będącego osobą niepełnosprawną. Zdający taki wraz z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego powinien złożyć kopię orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), zaświadczenie lekarskie stwierdzające wynikające z niepełnosprawności trudności w dokonywaniu w toku egzaminu adwokackiego czynności technicznych, wystawione przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na charakter niepełnosprawności oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o których mowa powyżej (projektowany § 9 ust. 3a).

Z kolei § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu adwokackiego stanowi, że po upływie czasu, o którym mowa w § 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia, przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca ogłasza zakończenie danej części egzaminu adwokackiego, a członkowie komisji egzaminacyjnej zbierają odpowiednio zestawy pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi lub zadania wraz z pracami zawierającymi rozwiązanie zadań, jeżeli prace były sporządzane w formie odręcznej;

w przypadku rozwiązywania zadań przy użyciu własnego sprzętu komputerowego przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca informuje o sposobie odbioru od zdającego pracy zawierającej rozwiązanie zadania. Mając na względzie projektowaną regulację § 9 ust. 3a, zaistniała konieczność odrębnego ogłoszenia zakończenia każdej części egzaminu w odniesieniu do zdającego będącego osobą niepełnosprawną (projektowany § 15 ust. 1).

Prace nad projektem podjęto m.in. w związku z wystąpieniem osoby zamierzającej przystąpić do egzaminu radcowskiego, w którym zawarła ona prośbę o przedłużenie „każdego egzaminu praktycznego do 9 godzin”. Autor wniosku uzasadniał go swoim stanem zdrowia, który utrudnia mu wykonywanie niezbędnych w toku egzaminu czynności, a co za tym idzie sporządzenie rozwiązania zadań na należytych, umożliwiających pozytywne złożenie egzaminu, poziomie.

Analiza przedstawionych w powołanym wystąpieniu okoliczności, które odnosząc się do przebiegu egzaminu radcowskiego posiadają równocześnie walor uniwersalny, uzasadniający rozważenie zawartego w nim postulatu także w odniesieniu do egzaminu adwokackiego, doprowadziło do wniosku, iż wyznaczone obowiązującymi przepisami jednoznaczne określenie czasu trwania poszczególnych części egzaminu adwokackiego (radcowskiego), mające na celu zagwarantowanie identycznego traktowania wszystkich uczestników takich egzaminów, nie uwzględnia utrudnień odnoszących się do osób dotkniętych z racji stanu zdrowia różnego rodzaju poważnymi utrudnieniami, wpływającymi na ich możliwości w zakresie percepcji zagadnień stanowiących przedmiot egzaminu, jak również w zakresie sporządzania rozwiązań zadań. Tym samym, pomimo formalnego zagwarantowania równego traktowania wszystkich uczestników egzaminu, obowiązujące przepisy nie realizują w należytych zakresie zasady równości szans, uniemożliwiając modyfikację czasu trwania egzaminu w odniesieniu do osób, które z przyczyn niezawinionych, związanych ze stanem zdrowia, znajdują się w istotnie pogorszonej sytuacji w zakresie możliwości wywiązania się z limitów czasowych odnoszących się do rozwiązania zadań stanowiących przedmiot poszczególnych części egzaminu.

Reasumując, uzasadniony był postulat nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie przeprowadzania egzaminu adwokackiego w zakresie czasu trwania egzaminu adwokackiego.

Materia objęta projektowanym rozporządzeniem nie stanowi przedmiotu regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie wymaga notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Nikt nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 11 ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został skierowany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja:

Projekt rozporządzenia zawiera regulacje, które dotyczą członków komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, a także osób przystępujących do tego egzaminu.

2. Zakres konsultacji społecznych:

Projekt został przekazany do zaopiniowania Naczelnej Radzie Adwokackiej, która zaopiniowała go pozytywnie. Zaproponowano jedynie zmianę projektowanego § 9 ust. 3a pkt 1 rozporządzenia, a mianowicie by kopia orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych potwierdzała tę niepełnosprawność na czas trwania egzaminu. Propozycja została uwzględniona.

Ponadto w ramach konsultacji społecznych projekt został przekazany do zaopiniowania: Polskiemu Forum Osób Niepełnosprawnych, Polskiemu Związkowi Niewidomych, Polskiemu Związkowi Głuchych, Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo, Polskiemu Towarzystwu Walki z Kalectwem.

Ogólnopolska Federacja Organizacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo wyraziła pozytywną opinię wobec projektowanej regulacji, wskazując, że wprowadzenie proponowanych rozwiązań ułatwi osobom niepełnosprawnym zdawanie egzaminu, a tym samym większej liczbie osób niepełnosprawnych wykonywanie zawodu prawnika. Federacja miała jedynie zastrzeżenia do przepisu o uznawaniu osoby za niepełnosprawną tylko na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności wydanego przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Uwaga ta została uwzględniona. Ponadto Federacja zaproponowała, by wydłużenie czasu egzaminu nie było określone jednoznacznie (o połowę), ale o czasie egzaminu każdorazowo decydowała komisja egzaminacyjna na podstawie przedłożonego zaświadczenia lekarskiego. Propozycja ta nie została uwzględniona i utrzymano rozwiązanie polegające na wydłużeniu czasu trwania każdej części egzaminu adwokackiego o połowę.

Polski Związek Niewidomych również zaopiniował projekt pozytywnie, przy czym – odnosząc się do przedstawionych rozwiązań – wskazał na wątpliwości, jakie budzi forma udokumentowania niepełnosprawności. Uwaga została uwzględniona.

Pozostałe podmioty nie przedstawiły swojego stanowiska.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych:

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, bowiem wynagrodzenie przewodniczącego oraz członków komisji egzaminacyjnej nie jest zależne od długości trwania egzaminu.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy:

Projektowana regulacja przyczyni się do wyrównania szans na uzyskanie prawa do wykonywania zawodu adwokata przez osoby niepełnosprawne posiadające trudności w dokonywaniu czynności technicznych w toku egzaminu adwokackiego oraz przyczyni się do pełniejszej realizacji prawa osób niepełnosprawnych do pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Pomimo wyrównania szans na uzyskanie prawa do wykonywania zawodu adwokata, wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało istotnego wpływu na wzrost liczby adwokatów wpisanych na listę adwokatów, a w związku z tym na dostępność usług adwokackich.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny:

Regulacja nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.